

Høringssvar ang. opdateret miljøkonsekvensrapport for udbygning og drift af Hejre-feltet

Greenpeace kommentarer:

Hermed indgives høringssvar vedrørende INEOS' opdaterede miljøkonsekvensrapport (VVM) for Hejre-feltet. Greenpeace finder, at rapporten fortsat lider under væsentlige mangler, som bør føre til et afslag på ansøgningen. Derudover mener vi, at processen skal flyttes til et politisk niveau, da ny og afgørende viden i kraft af INEOS' scope 3-vurderinger nu foreligger.

Greenpeace byder muligheden for at bidrage til denne høring velkommen. Vi er tilfredse med, at den nye afgørelse fra Energiklagenævnet fungerer efter hensigten ved at fordre inddragelse af emissioner fra slutforbruget i miljøkonsekvensrapporten. Beslutningen om, hvorvidt der skal gives tilladelse til produktion fra Hejre-feltet, er den første test af robustheden af denne afgørelse. I VVM-reglerne ligger der dog flere krav, end en ren numerisk redegørelse for scope 3-udledningerne, som INEOS ikke efterlever. Dem vil vi i det følgende komme ind på.

Helt overordnet vil vi gerne anerkende, at INEOS tager udgangspunkt i den britiske vejledning for scope 3 (DESNZ). INEOS' rapport bruger gode tal for udslipsintensitet mv. Men INEOS beregner ikke de afledte effekter af forbrændingsudledningerne – det er et brud på EIA-direktivet. Derudover er redegørelsen for, om Hejre-feltet er i overensstemmelse med 1,5 gradersmålet, også svært mangelfuld, da projektet betragtes helt isoleret, i strid med kravet om at se på de kumulerede udledninger. I det følgende uddyber vi vores fire pointer, som vi samlet set mener bør føre til, 1) at beslutningen rykkes fra Energistyrelsen til Klima- Energi- og Forsyningsministeriet og / eller 2) at ansøgningen fra INEOS afvises.

1. Krav om politisk behandling og demokratisk legitimitet

Godkendelsen af et nyt oliefelt i 2026 er ikke en teknisk formalitet; det er en beslutning med vidtrækkende konsekvenser for Danmarks evne til at leve op til Klimalovens guidende principper og Parisaftalens forpligtelser. Vi mener derfor, at beslutningen skal flyttes fra Energistyrelsen til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. Miljøkonsekvensrapporten indeholder væsentlige, nye oplysninger om mængden af udledt CO₂ som følge af oliefeltet, og det administrative grundlag for den oprindelige delegation af beslutningskompetencen til Energistyrelsen er bortfaldet. Når de faktiske omstændigheder ændrer sig så fundamentalt, mener vi ikke, at beslutningen ligger inden for rammerne af styrelsens mandat.

Fra administrativ rutine til politisk beslutning: Grunden til, at beslutningen hidtil har ligget hos Energistyrelsen, har været, at det ifølge regeringen var en rent administrativ beslutning om Danmark skulle åbne nye olie- og gasfelter eller ej, da den oprindelige licens til feltet allerede er givet i 1998 til DONG. Dette har forhindret den nødvendige politiske debat, hvor befolkningen har kunnet forholde sig til, hvilke partier der vil give tilladelse til at åbne nye oliefelter, og hvem der ikke vil.

Ny viden om de klimamæssige konsekvenser: Med INEOS' nye ansøgning står det klart, at den isolerede konsekvens for klimaet er 47,5 mio. tons CO₂. Vi er enige i denne numeriske opgørelse. Det er første gang i danmarkshistorien, at et olieselskab selv redegør for de konkrete konsekvenser i form af CO₂, og det i sig selv betyder, at sagen er gået fra at være en administrativ rutineopgave til et yderst politisk spørgsmål. Denne nye miljøkonsekvensrapport, som følger af Energiklagenævnets afgørelse d. 11. november 2025 på Greenpeace's klage, kræver politisk stillingtagen.

Demokratisk legitimitet: En administrativ godkendelse alene vil de facto tilsidesætte de klimaforpligtelser, som Folketinget har vedtaget i forbindelse med Klimaloven og Danmarks stiftelse af og medlemskab i Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA), uden at de folkevalgte har taget stilling til det specifikke bidrag til atmosfærens CO₂-regnskab, som Hejre-feltet vil

medføre. Som minimum må vi, når vi nu efter Energiklagenævnets afgørelse kender de konkrete konsekvenser i form af afbrændt CO₂, have en politisk debat.

2. Mangelfuld overholdelse af miljøvurderingsreglerne

INEOS' miljøkonsekvensrapport lever fortsat ikke op til kravene i miljøvurderingslovens § 20 og VVM-direktivets artikel 3, stk. 1, om at påvise og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på bl.a. klima og menneskers sundhed.

Manglende redegørelse for dødelighed og økonomiske omkostninger

En væsentlig mangel i INEOS' rapport er udeladelsen af de økonomiske skader og de menneskelige omkostninger, som udledningerne fra Hejre-feltet vil medføre. Disse konsekvenser er omfattende og veldokumenterede i den videnskabelige litteratur.

Ifølge et studie publiceret i *Nature Communications*¹ (Bressler, 2021) medfører tilføjelsen af blot 4.434 tons CO₂ statistisk set ét ekstra dødsfald globalt mellem 2020 og 2100 som følge af ekstrem varme. Overført på de 47,5 mio. tons CO₂ fra Hejre-feltet betyder det, at åbningen af feltet statistisk set svarer til at forårsage over **10.700 dødsfald globalt** frem mod år 2100.

Det er vigtigt at understrege følgende om dette tal:

- **Kun varmerelateret:** Tallet medregner udelukkende dødsfald relateret direkte til ekstrem varme (såsom hedeslag eller forværring af hjerte-kar-sygdomme).
- **Underestimering af risiko:** Analysen medregner ikke dødsfald forårsaget af oversvømmelser, storme, hungersnød, smitsomme sygdomme eller konflikter som følge af klimakrisen.

Dette betyder, at det faktiske dødstal som følge af projektets udledninger sandsynligvis er markant højere. Ved at udelade denne beregning fejler miljøkonsekvensrapporten i sin

¹ <https://www.nature.com/articles/s41467-021-24487-w>

lovbundne opgave med at vurdere projektets væsentlige indirekte virkninger på "menneskers sundhed" i henhold til VVM-direktivet artikel 3, stk 1.

INEOS har altså ikke blot lavet en "mangelfuld" vurdering, men har helt undladt at vurdere obligatoriske faktorer i overensstemmelse med kravene i miljøvurderingsloven.

Det er muligt gennem moderne attributions-forskning at beregne, hvordan udledningerne fra Hejre-feltet vil påvirke faktorer som temperaturstigning, dødelige hedebølger, ekstremt vejr-hændelser, økonomiske tab, afsmeltning af is og dødelighed. Det er en åbenlys mangel, at INEOS ikke fremlægger sådanne beregninger, som skal danne grundlag for den offentlige debat, der skal være, inden man kan træffe afgørelser om nye oliefelter, jvf.

Energiklagenævnets afgørelse:

“Nævnet har herved lagt vægt på, at formålet med en miljøvurdering netop er at sikre, at der under inddragelse af offentligheden så tidligt som muligt og forud for, at myndigheden træffer afgørelse om projektet, tages hensyn til projektets sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet.”

Ved vurderingen af, hvordan forpligtelsen til at udarbejde en vurdering af de klimamæssige konsekvenser, bør udgangspunktet være de grundlæggende hensyn, som ligger til grund for reglerne om miljøkonsekvensvurdering.

Følgende fremgår af den 14. betragtning til VVM-direktivet:

“Et projekts indvirkninger på miljøet bør vurderes under hensyn til ønsket om at beskytte menneskets sundhed, at bidrage til højere livskvalitet ved forbedring af miljøet, at sørge for de forskellige arters fortsatte beståen og at bevare økosystemets reproduktionsevne, som er selve grundlaget for livets fornyelse.”

Uanset at den globale klimapåvirkning, som vil følge i kølvandet på en eventuel udvikling af Hejre-feltet, er relativt lille sammenlignet med påvirkningen fra de samlede globale udledninger, så er påvirkningen væsentlig, fordi også mindre påvirkninger af klimaet har globale og meget

voldsomme konsekvenser for miljøet og menneskers sundhed. Derfor skal påvirkningen også indgå i den lovpligtige miljøkonsekvensvurdering.

3. Manglende kontekstualisering: En rent numerisk vurdering giver ikke et meningsfuldt udtryk for væsentlighed

Det følger af bilag IV stk. 2, til VVM direktivet, at et projekts kumulative effekter også skal vurderes. Dette er ikke sket med den foretagne Miljøvurdering, idet INEOS har undladt at vurdere den kumulative effekt af at udvikle Hejre-feltet sammenholdt med den klimamæssige negative effekt ved de eksisterende, operative olie- og gasfelter. INEOS' vurdering af Hejre-feltet lever således ikke op til kravene i miljøvurderingsloven og sådan som disse må fortolkes i henhold til VVM-direktivet. For det første medregner den ikke de kumulative effekter af emissionerne fra den danske eller globale olie- og gassektor. For det andet hviler INEOS' argument om at Hejre-feltet er i overensstemmelse med klimamålene udelukkende på en udregning af forbrændingsudledningernes andel af CO2-budgettet i 2030 og 2040 (*Table 5-6 Comparison of Project scope 3 emissions with AR6 WGIII projections (IPCC, 2023)*). Her er INEOS' pointe, at projektet ikke er så stort, og derfor kun udgør en lille, ubetydelig del af hele verdens CO2-budget. Hejre-feltet vil for eksempel udgøre 0,0085 procent af emissionerne i 2040 med 50 procents sandsynlighed for at 1,5 gradersmålet i henhold til IPCC AR6 WGIII.

INEOS bruger altså "stort tal, lille tal"-argumentet. Siden Hejre udgør en lille del af det globale budget, mener INEOS, at effekten af afbrændingen af olien er ubetydelig ("minor", "not significant"). Altså en vurdering, der er i strid med de retlige krav til en miljøkonsekvensvurdering, fordi vurderingen af, om et oliefelt er kompatibelt med 1,5 gradersmålet, må ske på baggrund af de globale kumulerede forventede udledninger. Før konsekvensberegningen kan være meningsfuld, må INEOS have pointen om, at hele verden allerede har planlagt at hente flere fossile brændsler op, end CO2-budgettet tillader, med – Hejre-feltet kommer ovenpå et allerede udtømt CO2-budget – alt andet vil ikke være udtryk for en vurdering af de kumulative effekter ved projektet og er dermed i strid med miljøvurderingsreglerne.

Eksisterende forskning: Peer-reviewed forskning (f.eks. Trout² et al.) viser, at der for et forløb i overensstemmelse med Parisaftalen allerede er mere olie til rådighed gennem eksisterende fossile projekter, end budgettet tillader. Trout et al. estimerer, at allerede igangsatte fossile projekter vil skabe emissioner på 936 GtCO₂. Heraf er 35 procent olie. Det betyder, at eksisterende olieprojekter *i sig selv* vil producere 328 GtCO₂, hvilket er mere end det dobbelte af det CO₂-budget, vi har til rådighed for et 1,5 gradersscenarie på 130 GtCO₂³. Under disse omstændigheder er det meget svært at se, hvordan det giver mening at udbygge yderligere oliereserver. INEOS skriver (min fremhævning):

*“Overall, the Project’s scope 3 emissions will not hinder international climate commitments and sector specific pathways and emission trajectories compatible with holding global average temperature rises to below 2 oC. Furthermore, the scope 3 emissions are also considered to align with national climate policies. **The Project’s downstream scope 3 emissions are considered to make a minimal contribution to international, sector-specific and national emissions and are not expected to hinder the achievement of climate commitments and goals at an international or national level.** The IEA (2025a) indicate that even in the NZE scenario, there will still be ongoing demand for fossil fuels. The Project’s production (and therefore downstream scope 3 emissions) will gradually decline towards 2047, consistent with the phasing out of fossil fuel production in Denmark. Therefore, using the magnitude criteria outlined in Table 5-5, the **magnitude of impact is considered to be low, meaning the consequence of effect is minor and not significant. It is therefore concluded that the Project’s downstream scope 3 emissions (including the emissions from burning the hydrocarbons extracted) will not have a significant effect and will not hinder international and national Paris-Agreement aligned climate goals.**”*

² <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/ac6228>

³ Lamboll et al. (2023): **"Assessing the size and uncertainty of remaining carbon budgets"**, publiceret i tidsskriftet *Nature Climate Change*.

Selv de største felter i verden vil kun udgøre en lille andel af de globale emissioner – netop fordi der er tusindvis af felter på verdensplan. At bruge denne type målestok ville føre til den konklusion, at intet oliefelt nogensinde har en væsentlig miljø- eller klimapåvirkning; derfor er en sådan tilgang til vurderingen tydeligvis ikke meningsfuld. Alle oliefelter i verden kan kalde sig selv ubetydelige. Dette argument benyttes jo også af andre fossilselskaber (Equinor, Shell) i lignende sager.

4. Misvisende nul-alternativ og økonomi

I miljøkonsekvensrapportens "nul-alternativ" tegner INEOS et misvisende billede af projektets økonomiske nødvendighed:

"Offshore-olie- og gasproduktionen er imidlertid vigtig for den danske økonomi. Ifølge Olie og Gas Danmarks rapport "Den grønne omstilling - vores fælles ansvar" fra 2019 er tusinder af mennesker ansat i fuldtidsstillinger relateret til offshore ekstraktionsindustrien, og staten nyder godt af skattebidraget fra olie og gasvirksomhederne i området på 5 milliarder DKK med en forventet stigning i de kommende år til omkring 10-15 milliarder frem til 2037."

Her er det værd at indvende, at INEOS i alle de år, de har opereret i Danmark, aldrig har betalt kulbrinteskat og kun i ét år har betalt selskabsskat (jf. svar på SAU spm. 526, 2023-24 samt nyere offentligt tilgængelige skattelister). De økonomiske gevinster for det danske samfund af netop INEOS' mulighed for at åbne nye oliefelter fremstår derfor stærkt overvurderede. Dette udgør et mangelfuldt faktuel grundlag for de samfundsøkonomiske betragtninger.

Endvidere ved vi, at CO2-budgettet hverken tillader nye oliefelter, eller at alle dem, der allerede producerer, fortsætter som planlagt. Nogle felter skal altså afvikles, hvis vi skal nå vores klimamål. Det er generelt mere økonomisk, politisk og juridisk gennemførligt at stoppe nye fossile projekter end at lukke eksisterende kapacitet før tid. Ikke at give nye tilladelser nu er altså rettidig omhu.

Konklusion

Energistyrelsen bør henstille ansøgningen til politisk behandling. Et nyt oliefelt, hvor vi for første gang kender de konkrete CO₂-konsekvenser, inden der er givet godkendelse, hører til på regeringens bord. Derudover er miljøkonsekvensrapporten fortsat behæftet med væsentlige mangler, hvorfor både politikere og styrelsen bør afvise ansøgningen:

- **Retlig mangel:** Rapporten ignorerer kravet i VVM-direktivets artikel 3 stk. 1 om at vurdere de indirekte virkninger på menneskers sundhed, herunder den veldokumenterede overdødelighed som følge af projektets emissioner.
- **Metodisk fejl:** Anvendelsen af "stort tal, lille tal"-logikken er i direkte modstrid med princippet om, at miljøpåvirkninger skal vurderes i deres rette kontekst – herunder et allerede udtømt CO₂-budget og de kumulative effekter af den samlede danske olieproduktion.
- **Demokratisk underskud:** Da projektets konkrete CO₂-effekter nu for første gang er dokumenteret inden en tilladelse gives, er beslutningen gået fra at være en teknisk ekspeditionssag i Energistyrelsen til et principielt politisk spørgsmål om Danmarks internationale troværdighed og overholdelse af Klimaloven.

Beslutningen om at åbne for produktion af yderligere 47,5 mio. tons CO₂ kræver en selvstændig politisk behandling og kan ikke afgøres administrativt på det foreliggende, mangelfulde grundlag. Vi vil derfor kraftigt opfordre til, at Energistyrelsen sender denne sag op på Klima- Energi- og Forsyningsministerens bord, hvor den hører til.

Vi ser frem til fortsat dialog vedr. Hejre-feltet og takker for muligheden for at indsende høringssvar.

Med venlig hilsen

Helene Hagel, klima- og miljøpolitisk leder

På vegne af Greenpeace Danmark